

Dictamen 12.2006

sobre el Projecte de decret de 2006, pel qual es desenvolupa la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge

Índex

DICTAMEN 12/2006 sobre el Projecte de decret de 2006, pel qual es desenvolupa la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge.....	2
--	---

DICTAMEN 12/2006 sobre el Projecte de decret de 2006, pel qual es desenvolupa la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per la Llei 7/2005, de 8 de juny, el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social en la sessió extraordinària del dia 6 de juny del 2006 aprova el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data 19 de maig del 2006 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya un escrit tramès pel conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya en què sol·licitava l'emissió, en el termini de quinze dies, del dictamen de caràcter preceptiu, previ a la seva tramitació, del Projecte de decret de 2006, pel qual es desenvolupa la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge.

La sol·licitud de dictamen va ser traslladada als membres del Ple. La Comissió de Treball de Desenvolupament Territorial i Medi Ambient es va reunir el dia 1 de juny del 2006 en sessió extraordinària i va elaborar i aprovar la proposta de dictamen.

Context normatiu

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en l'article 8.2, encomana a la Generalitat, entre altres funcions, la de facilitar la participació de tots els ciutadans i les ciutadanes en la vida política, econòmica, cultural i social. D'altra banda, l'article 52 de l'Estatut d'autonomia faculta la Generalitat per constituir institucions que fomentin la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social en el marc de les seves competències.

II. CONTINGUT

El Projecte de decret consta d'una exposició de motius, trenta-tres articles agrupats en tres capítols, una disposició addicional i una disposició transitòria.

A l'**exposició de motius** es posa de manifest que el Projecte de decret té per objecte el desenvolupament dels instruments que crea la Llei. Concretament, regular els procediments d'aprovació dels catàlegs de paisatge i d'aprovació de les directrius de paisatge, per mitjà dels quals s'integren en el planejament territorial i urbanístic les determinacions necessàries per executar les polítiques de paisatge.

El **Capítol I** consta de quinze articles, agrupats en tres seccions. La secció primera fa referència als catàlegs de paisatge. S'inicia, en els seus primers sis articles, establint la seva definició i característiques, l'àmbit territorial, les funcions, el contingut i la documentació. Els següents articles, del 7 al 9, es fa una descripció més precisa de la documentació requerida. Finalment, els articles 10 estableixen una definició de les unitats de paisatge i de la necessitat d'acompanyar els catàlegs amb indicadors de caràcter visual, respectivament, La secció segona, articles 12 i 13, fa referència al

procediment d'elaboració i aprovació dels catàlegs del paisatge i aprovació de les directrius. La secció tercera defineix, en els articles 14 i 15, l'Observatori del paisatge com entitat de suport i col·laboració de l'Administració de la Generalitat i les cartes de paisatge com a instruments de concertació d'estratègies entre els agents públics i privats.

El **Capítol II** regula, en els articles 16 a 19, l'Estudi i informe d'impacte i integració paisatgística. Amb aquesta intenció, s'estableix la seva definició, la seva obligatorietat en alguns supòsits, el seu contingut, es determina l'objecte i qui té la responsabilitat de la seva emissió i el termini per fer-ho.

El **Capítol III** agrupa tretze articles i regula els aspectes relatius al Fons per a la protecció, gestió i ordenació del paisatge. Als articles 20 i 21 es defineix el Fons i els seus beneficiaris. A l'article 22, s'estableixen dos programes d'actuació per ser subvencionats amb càrrec al Fons: el general, que es regula a l'article 23, i l'específic, que es regula a l'article 24. Els següents articles, del 25 al 33, determinen la quantia de la subvenció, la compatibilitat dels ajuts, els procediments de convocatòria, la tramitació, el procediment de concessió, l'execució de les actuacions finançades, la revocació i el règim jurídic.

La disposició addicional faculta al conseller o consellera de Política Territorial i Obres Públiques per a l'ampliació o creació de nous programes específics.

La disposició transitòria fa referència a la incorporació de les directrius del paisatge en plans en tràmit aprovats.

III. OBSERVACIONS GENERALS

Primera. El CTEESC constata que el Projecte de decret que li ha estat tramès per a dictaminar està en fase d'informació pública, i per tant, presumiblement tindrà modificacions posteriors que no podran ser analitzades per aquest òrgan de consulta i assessorament.

Segona. Atenent a que l'òrgan competent per avaluar impacte ambiental és el Departament de Medi Ambient i Habitatge, el CTEESC considera que és evident que caldria una major coordinació entre els Departaments afectats, i que s'ha d'evitar duplicar les exigències d'informació i estudis dels projectes afectats.

Tercera. Amb caràcter general, el CTEESC observa una duplicitat de càrregues administratives en el cas d'activitats i projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental. En tant que un dels aspectes que es demana en els estudis d'impacte ambiental és, precisament, un estudi sobre els efectes dels projectes sobre el paisatge:

“c) Avaluació dels efectes previsibles directes o indirectes del projecte sobre la població, la fauna, la flora, el sòl, l'aire, l'aigua, els factors climàtics, el paisatge i els bens materials, inclòs el patrimoni històric artístic i l'arqueològic”. (Llei 6/2001, de 8 de maig, de modificació del RD legislatiu 1302/1986, de 28 de juny, d'avaluació de l'impacte ambiental. Art. 2. c))

A títol informatiu, cal recordar que s'ha modificat la Llei 6/2001, i el Reial decret Legislatiu 1302/1986, de 28 de juny, d'avaluació de l'impacte ambiental, entre d'altres qüestions ampliant els annexes. (Ex. Projectes d'urbanitzacions, inclosa la construcció de centres comercials i aparcaments.)

Quarta. La Llei 8/2005, tal i com s'estableix en el seu preàmbul, té per objecte principal desenvolupar el contingut del text de l'adhesió al Conveni

europèu del paisatge aprovada pel Parlament de Catalunya. El Conveni aprovat pel Consell d'Europa l'octubre de 2000 demana a tots els països membres que posin en pràctica les polítiques de paisatge adients per garantir la seva preservació com a element essencial per al benestar social.

Efectivament, la Llei aporta els elements jurídics pertinents per a facilitar les polítiques adients per a la preservació dels paisatges de Catalunya alhora que fixa els corresponents instruments per facilitar la seva gestió i millora. Ara aquest decret objecte de dictamen regula i desenvolupa aquests instruments i estableix els criteris per a la seva aprovació. El CTESC coincideix amb la necessitat expressada en el Llei i en el Projecte de decret que aquests instruments s'integrin en el planejament territorial i urbanístic per fer compatible el desenvolupament econòmic i urbanístic amb la qualitat de l'entorn.

Cinquena. El CTESC considera que, tot i que el concepte de paisatge té un fort component de subjectivitat, amb les dificultats que això comporta, seria necessari i imprescindible arribar a un nivell de concreció molt més elevat a nivell general, atès que ja no s'està parlant de la Llei, sinó del Decret que la desenvolupa.

D'altra banda, el CTESC considera imprescindible garantir la participació dels agents socials i econòmics, amb consulta prèvia, per tal de que la delimitació d'una unitat de paisatge es faci amb el consens dels agents i sectors més implicats en aquestes unitats territorials.

També s'hauria d'explicitar de quina forma s'avaluaran els macro projectes o projectes que intercedeixin en diverses unitats de paisatge alhora.

Finalment, es valora com a necessari un article específic de definicions de termes als efectes d'aquest Decret, com serien avaluació de riscos, qualitat paisatgística, indicadors, dinàmica del paisatge, etc...

Sisena. El CTESC valora positivament que en el Projecte de decret s'incorpori la regulació tant de l'Estudi com de l'Informe d'impacte i integració paisatgística considerats com a preceptius per a determinats casos en el text refós de la Llei d'urbanisme. El fet que es tracti d'un requisit d'obligat compliment per al planejament i l'execució d'actuacions, obres i activitats que incideixin en el paisatge aconsellava segons aquest Consell que es concretés el seu contingut, els requisits i els supòsits per a la realització de l'Estudi i l'Informe esmentats.

Setena. El CTESC valora satisfactòriament que en el Capítol III es determini la creació d'un fons per a la protecció, gestió i ordenació del paisatge destinat a les actuacions de millorament paisatgístic regulades en el mateix Decret.

Vuitena. Per resoldre la duplicitat que es deriva de l'actual redactat del projecte de Decret per a les activitats sotmeses a avaluació d'impacte ambiental, el CTESC considera important unificar en un únic document i resolució de l'Administració l'avaluació dels impactes paisatgístics i ambientals de l'activitat.

Novena. El CTESC considera que el preàmbul del Projecte de decret que es dictamina hauria de fer esment al present dictamen, atès que aquest és preceptiu d'acord amb l'article 2.1 a) primer de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya.

Desena. El CTESC posa de manifest que per dictaminar el present Projecte de decret no se li ha posat a disposició la documentació que, d'acord amb la regulació de l'article 19.3 del Decret 336/2002, li ha de ser remesa juntament amb la norma sobre la qual se sol·licita el dictamen.

IV. OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

1. A l'apartat 1 de l'article 5, el CTESC creu oportú, per tal de simplificar i fer més entenedor el Decret, reproduir el contingut sencer de l'article 11 de la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge, en lloc de només mencionar-lo, atès que podria donar a confusió amb l'article 6, on es relaciona la documentació que també han de contenir els catàlegs del paisatge.
2. El CTESC proposa afegir a l'article 6 un punt en el que es determini la creació d'una base de dades i enllaços dels elements susceptibles d'intervenir com element del paisatge.
3. A l'article 9, el CTESC proposa afegir un nou apartat referit a la necessitat d'incloure cartografia històrica i fotos històriques per a conèixer l'evolució passada i recent del paisatge, tant en el cas de ser un paisatge més o menys estàtic o en ple procés de transformació, i així disposar de material gràfic en el supòsit de decidir-se la seva restauració i, al mateix temps, preveure la tendència evolutiva en relació a la magnitud dels canvis que si poden estar produint. D'aquesta manera, seria coherent amb el que se sol·licita en la memòria (article 7 apartat b).
4. El CTESC considera que a l'article 10 s'hauria d'aclarir quines variables específiques (ambientals, naturals, culturals, socials.....) es tindran en consideració per tal de fer la limitació de les unitats de paisatge.

Per altra banda, al punt 10.4, s'hauria de complementar amb els termes que defineixen el paisatge i els seus factors naturals (Conveni Europeu del Paisatge): "...i utilitzant, si s'escau, les característiques *geològiques* del medi...formacions naturals i les cobertes de sòl i *vegetació*, o referir-se....".

5. El CTESC considera que la consulta als ens locals i organitzacions econòmiques i socials concernides, regulada a l'apartat 3 de l'article 12, s'hauria de fer en un clima de consens i amb antelació al tràmit d'informació pública.
6. El CTESC considera que a l'article 14 manca establir quina serà la naturalesa jurídica de l'Observatori del paisatge, la seva composició, la vinculació que tindran les seves actuacions i/o la referència a la normativa que li sigui d'aplicació.
7. A l'article 16, el CTESC considera que l'estudi hauria de preveure, en el supòsit de que es tracti d'una intervenció en infraestructures, l'ordenació i integració de les esteses i de les canalitzacions de les infraestructures de serveis en l'obra prevista.
8. En el preàmbul de la Llei 8/2005 de protecció, gestió i ordenació del paisatge constata que Catalunya té una gran riquesa paisatgística que constitueix un patrimoni, cultural, social i històric que influeix en la qualitat de vida de la ciutadania i en el desenvolupament econòmic del país.

El mateix preàmbul reconeix que entre les causes de degradació i banalització del paisatge, que s'ha donat en les darreres dècades en el nostre país, es troba l'abandonament de l'agricultura, de la silvicultura i

de la ramaderia.

S'entén, doncs, que l'activitat agrària ha estat al llarg dels anys generadora de paisatge i que ha contribuït a aquest fet que en els nostres dies considerem que cal protegir-lo i gestionar-lo. En l'imaginari col·lectiu el paisatge agrari és sinònim de qualitat. Se sap també que és en el mosaic agrari i agroforestal on hi ha una més alta biodiversitat de fauna que, amb els elements antròpics utilitzats per l'activitat agrària i els biòtics, s'articulen entre si per oferir un determinat reflex visual en l'espai.

Per aquests motius, en relació amb l'article 17, el CTESC considera que en el Projecte de decret s'ha de tenir en compte les especials circumstàncies de les activitats agrícoles i establir el suport tècnic als efectes corresponents.

9. El CTESC proposa afegir un apartat 4 a l'article 17 en el que es contempli la possibilitat d'accés a l'estudi d'impacte d'integració paisatgística quan així ho sol·licitin els agents socials i econòmics.
10. Respecte del contingut de l'estudi d'impacte, el CTESC considera que l'Administració hauria de facilitar tota la informació disponible al promotor de l'activitat per poder dur a terme el seu estudi. Per assegurar aquesta transferència d'informació, el CTESC proposa afegir el següent apartat a l'article 18: "Art.18. 3. L'Administració posarà a disposició del titular del projecte els informes i qualsevol altra documentació de la que disposi quan aquesta documentació resulti útil per a la realització de l'estudi d'impacte i integració paisatgística."
11. El CTESC recomana la modificació de l'article 19.3 del Projecte de decret atès que considera que l'informe d'impacte i integració paisatgística hauria de ser un requisit necessari i indispensable en tots els supòsits en els quals estigui prevista la seva elaboració. Per aquesta raó la norma hauria d'establir l'obligatorietat d'emetre informe per part de l'administració en aquests casos.
12. A l'article 23, en el qual s'esmenten les actuacions del programa general, el CTESC considera que manca una menció explícita al manteniment, la millora i la restauració dels paisatges urbans que així ho requereixin pel seu valor patrimonial cultural i històric. Ja que, tal com esmenta el Conveni Europeu del paisatge, aprovat pel Consell d'Europa el dia 20 d'octubre de 2000 i al qual està adherit el Parlament de Catalunya (Resolució 364/VI, del 14 de desembre de 2000), en l'article 2 es diu que el conveni és d'aplicació a tot el territori i abasta també àrees urbanes i periurbanes.
13. El CTESC considera que a l'article 23 manca esmentar la previsió d'actuar per atenuar i reparar els danys, en forma d'impactes negatius, causats al paisatge en raó de les activitats extractives (canteres, extracció d'àrids, restes d'activitats industrials en desús, etc.) que hagin cessat la seva activitat.
14. En l'apartat b) de l'article 23 s'esmenta l'eliminació, la reducció i el trasllat dels elements, els usos i les activitats que degraden les perifèries i les vies d'accés a les ciutats i les viles. El CTESC mostra la seva objecció sobre l'acció de traslladar aquests elements, els usos i les activitats, sense resoldre la problemàtica de fons.
15. El CTESC considera que en el programa general regulat a l'article 23 del Projecte de decret s'han d'introduir actuacions amb l'objectiu de

prevenir incendis i inundacions (per exemple: netejar el sotabosc i desmantellar construccions o altres elements de les lleres de les rieres, etc). En aquest sentit, posa de manifest que el programa específic regulat a l'article 24 sí que inclou actuacions relatives a la prevenció d'incendis.

16. El CTESC considera que el Projecte de decret que es dictamina no hauria de recollir programes específics destinats a unitats de paisatge concretes sinó que aquests haurien de constituir un document a part. En aquest sentit, considera que el programa específic relatiu al sistema costaner regulat a l'article 24 hauria de recollir-se en un document a part.

V. CONCLUSIONS

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya ha valorat el Projecte de decret pel qual es desenvolupa la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en el present dictamen.

Barcelona, 6 de juny del 2006

La presidenta
Mercè Sala Schnorkowski

La secretària executiva
Teresita Itoiz i Cruells